

DEBRECZENI UJSÁG

ELOFIZETESI ÁR:

Helyben:		Vldékre:	
Félévre	3 fr — kr.	Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	1 „ 50 „	Negyedévre	2 „ 50 „

Felelős szerkesztő és lap-tulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTOSEG és KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főtér Hungária-palota földszint. Bejárat
Kádas-utca felől.

A kultuszminiszter és a nemzeti ünnep.

Április 11-én elmúlt és ha mégis visszatérünk rá, nem azért tesszük, mert talán mégis valami jelentőséget tulajdonítunk ennek a törvénnyel oktrojált ünnepnek, hanem pusztán azért, mert egyik buzgó olvasónk egy hirdetményt küldött be nekünk, mely élénken illusztrálja, hogy április 11-ét nemcsak a nemzet nem tekinti ünnepnek, hanem még a kormányának azon tagjai sem, akik a törvényt alkotott Bánffy-kabinetnek is tagjai voltak. A mondott hirdetményt a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter bocsátotta ki és abban a pápai állami tanítóképző építésénél végzendő munkára van árlejtés hirdetve. Az írásbeli ajánlatokat, április hó 10-ikén déli 1 óráig a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium segédhivatali főigazgatójához kell beadni s azokat április hó 11-én d. e. 10 órakor fogják felbontani.

A miniszterium tehát egészen hétköznapi versenytárgyalást tartott, a mivel nemcsak maga nem

ünnepelt Bánffy ünnepén, hanem becsődített néhány száz iparost is, a kiket így szintén elvont az ünnep megtartásáról.

Ha ennek a dolognak a mélyjére nézünk, úgy konstatálhatjuk, hogy a miniszteriumban valószínűleg csak feledékenységből irták ki ezt a versenytárgyalást; de ez a feledékenység éppen tanujele annak, hogy az áprilisi ünnep fogalma még a hivatalos körökben sem tudtért foglalni; annál kevésbé természetesen a nép szélesebb rétegeiben.

A képviselőház mai ülése.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, ápr. 13.

Az igazságügyi tárcza költségvetését folytatták.

Mócsy Antal a bírák előléptetési viszonyaiban előforduló anomáliákról beszél. A kisegítő táblai bírák kinevezését kívánta.

Schmidt Károly a csőd eljárás miniszteriának megszüntetését sürgeti. Kívánja, hogy a tömeggondnok költségei — úgy a mint az külföldön is van — ne haladhassák meg a csődvagyon bizonyos százalékát, például az öt százalékot. Most a tömeggondnokok behajthatatlan követelések beperlése és

egyéb uton annyira felszaporítják a költségeket, hogy ritka eső az, a hol a hitelezőknek 15 százaléknál több marad. A vétkes bukások szigorubb bírói üldözését kívánja.

Györi Elek: A miniszter programjában sajnálattal nélkülözötte a vezéreszmét, a mely a minisztert politikájában vezetni fogja. Azt mondta a miniszter, hogy a mit ő mond, nem fog az ujdonság ingerével hatni. Elég sajnós ez. Mert hisz éppen neki lett volna alkalma elmondani olyan dolgokat, melyek az ujdonság ingerével hatnak. Mert éppen tőle vártuk, hogy miként alkalmazza azt a szellemet, melyet a miniszterelnök zászlajára irt: a törvény, jog és igazság szellemét; vártuk, hogy a miniszter nyilatkozzék arról, hogy elítéli a mult kormányzat szellemét, mely tiporta a jogot, semmibe se vette az egyéni szabadságot, vártuk és ez az ujdonság ingerével hatott volna, ha a miniszter megnyugtató bennünket az iránt, hogy gondoskodni fog róla, hogy ez a szellem nem fog többé visszatérni. (Zajos tetszés és éljenzés a baloldalon.) A miniszter kodifikációs programjáról nem akar beszélni, de arról, a mi belőle hiányzik. Mi van a katonai büntető-törvénykönyv reformjával, hogy fegyverben szolgáló magyarok felett más állam joga szerint ítélnék. Ez megalázása az ország suverenitásának. Ezt soká tűrni nem lehet. (Zajos tetszés a baloldalon.)

Tárcza.

Tréfás szobák.

Hajdanta régi kuriák cimeres termében az ösök torzonborz, porlepte képei alatt félelmes fringiákat, nehéz karabélyokat gyűjtött össze az izmos utód s ha megunt a fegyvergyűjteményét, tüzes bor mellett gyönyörködött a kupákban, a melyekből vigasztalót ivott a hon keserves állapotja miatt. A fehér nép csillogó kalárist, ék-köves gyűrűt halmozott össze cifra ládájában s ha nagyon beléütött a gyűjtés kedve, hát a szűkölködő szegénynek szedte össze a segítő fillért.

De satnyultak az idők . . . Ma szivarkarikát, bélyeget gyűjt a magyar s asszony szive képes levelezőlapért dobban. S a gyűjtések divatja egyre bolondabb lesz. Sok száz garas gurul el e réven, s a hasznát ritkán látja az ember, legföljebb néha mulat rajta.

Ilyen mulatságos gyűjtemények híréből hallottunk mi is a minap.

Valamelyik debreczeni gavallér kastélyában rejtőznek ezek a vidám kollekeziók. Két vendégszoba van egy más mellett a tréfás kastélyban. Az egyiknek a falát a házi ur teli ragasztotta német vicclapok színes képeivel. Az egész szoba tele van adomával. Már most megessett, hogy a kastélyban olyan ember tévedt, a ki tréfára vadászik.

A házi ur az adomás szobában vetetett neki ágyat. A vendég körül nézett, s elolvasott néhány viccet. Éjfél felé a házi ur nagy kacagásra ébredt a vendégszobában kacagtak. — Besiet, hát a vendég ott ágaskodik a kályha tetején, s gyertyával a kezében hahotázva olvassa a plafondra szorult éleket.

- Nagyszerű, megpukkadok!
- Te már éjjel van, feküdjél le.
- Nem én addig, míg az egész szobádat el nem olvasom.

A másik szoba kártyával van tapétázva. De a kártyák nem sablonos sorban, vagy festői rendtelenségben takarják a falat. A háziur a legnagyobb raffiniával érdekesítő játzmákat, tarokk- és kaláber-helyzeteket állított össze. Makoában szép slágerek ferbliben négyszer ellen négyes kunsztoke és egyéb játékosnak való gyönyörűségek kerültek egymás mellé. Kártyás ember itt se nem tud aludni s ha elalszik is víziókat lát.

— Kontra tuletroa! Pagát ultimó kiáltja az álmodó s ha fölbred újra szemébe tűnik a talon az érdekes tarokk-pozíció vagy alsós probléma s megint csak kerüli szemét az álom. Reggelre azonban, ha fölbred, kénytelen elismerni, hogy jól mulatott, sokat kacagott, kikártyázta magát és pénzébe se került a mulatság a boszorkányos kastélyban.

Megjelenik mindennap korán reggel.
Előfizetési ára házhoz hordva egy hónapra: ötvenkrajczár.

Legyen a miniszter a törvénynek és alkotmányoknak öre. (Zajos helyeslés és éljenzés a baloldalon. Szónokot számosan üdvözlük.)

Polónyi Geza következett ezután. Nem akar részletesen foglalkozni az igazságügyminiszter programjával, sőt ha Veszter Imre a kuriai bíraskodás kérdését fel nem veti még azt az udvariassági tényt is elmulasztotta volna hogy az igazságügyminiszter budget-beszédjét megkezdhesse. Majd a jövő költségvetés tárgyalásán részletesen fog a miniszter működéséről foglalkozni.

Most tehát nem beszél a program hiányairól arról, hogy az uralkodó család tagjainak házasság joga még mindig nincs rendezve, arról se beszél a mit Győri Elek említett, a katonai büntető törvénykönyv reformjáról, de ahhoz igen is szíve mélyéből hozzájárul, a mit Győri Elek mondott, hogy az igazságügyminiszter legyen a törvény és alkotmányöre. Ha Erdély Sándor ezt a kötelességét teljesítette volna ha ő nem lett volna egyéb mint a miniszterelnök hivatalnok, akkor nem jutottunk volna el odáig, hogy fináncok magyarázzák Magyarország közjogát (Zajos helyeslés és taps a baloldalon.) és a fináncok nem kísérelték volna meg azt a merényletet alkotmányunk ellen, mely az ischli klauzula néven ismeretes (Megújuló zajos tetszés a bal- és a szélsőbaloldalon.) Ne kövesse e tekintetben a miniszter Erdély Sándor hagyományait, hanem kormányozzon Horváth Boldizsár, Pauer Tivadar és Szilágyi Dezső szellemében, a kik mindig hű örei voltak alkotmányunknak és közjogunknak! (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Az adminisztrációt illetőleg csak a szerencsétlen lajstromozásról akar megemlékezni, mely annyi bajnak okozója és a mely megnyomorítja a bírákat és tisztviselőket egyaránt.

Veszter Imrével szemben határozottan megjegyzi hogy a maga részéről határozottan ragaszkodik a kuriai bíraskodáshoz, úgy a mint az a paktumba megkötött és tiltakozik az ellen az aknamunka ellen — nem Veszterre céloz — mely a békének e fontos pontja ellen irányul.

Végül még arról április járatásról akar megemlékezni, amelyet Bánffy csinált és a melylyel április 11-ikét nemzeti ünnepé avatta: A miniszter legutóbb arról gondoskodik, hogy a bíróságok megtudják, hogy ünnep ez a nap, vagy nem ünnep. Van-e ezen váltólejárás vagy nincs. Nem fogadja el a költségvetést (Zajos helyeslés és taps a baloldalon.)

Veszter Imre személyes kérdésben szól.

Zmeskál Zoltán: A kutya se bántotta.

Veszter Imre: Polónyit eddig nagyobb jogásznak, mint politikusnak tartotta. Csalódott. A paktum sulypontja abban van, hogy a választási

bíraskodás a parlament kezéből kivéttessék . . .

Polónyi: Es a kuriára bízzák.

Veszter: Nem pedig, hogy a kuriára vagy más testületre bizassék. Őt tehát nem lehet a paktum megszegésére való biztatással vádolni.

Major Ferencz ajánlja, hogy az igazságszolgáltatás létesítsen gyakornoki állásokat az egyetemen s képezzen speciálistákat a törvénykezési orvostanhoz. Fizesse e gyakornoki állásokat jól s akkor lesznek szakértő speciálisták, különösen, ha a törvényeszéki orvosok állását rendszeresítik.

Plósz Sándor igazságügyminiszter: Szemére hányták, hogy nem nyilatkozott a felől, hogy nem fog jogtalanságot, alkotmány ellenes dolgot elkövetni. Hát ő ezt az ígéretet szívesen megteszi. (Helyeslés.) De ha nem tette, csak azért nem tette, mert egy oly kormány tagja, melynek ez zászlajára van írva. (Élénk tetszés és helyeslés.) Reflektál több kifogásra, így pl., hogy a bíraktól a német nyelv követeltetik. Ez nem áll. Erre sulyt nem fektet s ez előmenetelnél ez absolute akadályt nem képez. — Kijelenti, hogy a feltételes elítélést enyhébb esetekben, de tágabb körben fogja érvényesíteni. — (Helyeslés.) A családokra vonatkozó vádindítványoknál intézkedni fog, hogy a magánvád elejtése esetén se lehessen visszavonni. (Élénk helyeslés.) — Molnár János felszólalására, hogy az igazságügyi tisztviselők vasárnap ne járjanak azt feleli, hogy ugyis csak egy részük jár a hivatalba, különben is az nem hátráltatja vallásbeli kötelezettségüket. Ami Pönyöyinek az ápr. 11-iki ünnepre vonatkozó megjegyzését illeti, ő ezt a nemzeti ünnepet nem tartja olyannak, mint a vasárnap s tehát a váltó lejáratra nézve ez a nap közömbös. Ebben különben is a bíróság van hivatalba dönteni, mely Szent István napját a vasárnapkal egyenrangú ünnepnek mondta ki a váltó lejáratra nézve is. Ilyen a német Református Gerefy is. — Veszter Imrének azt feleli, hogy a kormány a kuriai bíraskodásra nézve megmarad a paktum mellett. (Helyeslés.)

Ezek után kéri a költségvetés megszavazását. (Helyeslés.)

A tételt ezután egyhangulag elfogadták.

A részletes tárgyalás során a Sima tételénél felszólal Pichler Győző, aki panaszosan említi, hogy a pancsovai törvényszéknél még mindig használják — periratokban — a német nyelvet

A járásbíróknál Rakovszky István és Messkó László szólaltak fel . . .

A kir. ügyészségek tételénél Rakovszky István azt bizonyítja, hogy a kir. ügyészek mily pártoskodva járnak el a politikai vétségekben, például felhozza a maga esetét Trencsénben. De annál enyhébben járnak el a borhamisítás ügyében. Miért? Mert magas

személyek vannak belekeverve. Ilyen a pécsi borhamisítás. Szigorú vizsgálatot követel s nem fog addig nyugodni, míg ez ügyben világosság nem lesz.

Plósz Sándor igazságügyminiszter csak annyit kér, hogy addig, míg a vizsgálatok befejezve nincsenek, addig ne bántás az ügyészségeket.

Ezzel a tételt elfogadták s a tárcza többi részét vita nélkül fogadták el. (Eljenzés.)

Nyomban áttértek a honvédelmi tárczára, melyet Szerb György előadó ajánlott elfogadásra.

A rövid ajánlatot éljenzéssel fogadták s fél 2 órakor Benyovszky Sándor gr. csak egy pár szóval mondta el nézeteit a leszerelésről.

A Dreyfus-ügy.

— Éjjeli távirat. —

Páris, április 13. A „Figaro“ mai számában Gonse tábornok vallomásának befejezését, továbbá Sebert, Brugeres, Moch és Ducros állomását és Deloye jelentését közli. Gonse tábornok rámutatott néhány tévedésre Bertulus vallomásaiban és a vizsgálóbíró több állítását kétségbevonja. Brugeres tábornok azt vallotta, hogy Esterházyt 1894-ben nem látta a chalonisi hadgyakorlaton. Sebert, Moch és Ducros tábornokok Dreyfuss javára vallottak. A szóban forgó főkönyv szerintök epp úgy, mint a bordereau, nem származhatik tüzettségtől.

Az Eclair Trarieux volt miniszter vallomását közli. Trarieux szenátor elmondta, hogy Torielli gróf olasz nagykövet a múlt évben beszélgetés közben kijelentette, hogy az olasz tudósító szolgálat semmiféle viszonyban nem állott Dreyfusszal. A bordereau és a „Cette canaille de D . . .“ kifejezést tartalmazó ügyirat közlése megmutatta az olasz és német attachéknak, hogy Dreyfus egy tévedésnek az áldozata. A bordereauban felsorolt iratokat közölték ugyan a német katonai attachéval, de nem Dreyfus közölte, hanem más tiszt.

Schwartzkoppen azt írta Fanizardinak, hogy nem ismeri Dreyfust, hanem Esterháznak tulajdonítja a ki a német katonai attachéknak nehezen megszerezhető térképeket és topografiai terveket hozott. Ezt a személyt az idegen attachék Débois néven ismerték. Torielli azután azt mondta még Trarieux-nek, hogy egyszer Hanotau-val beszélgetve, meggyőződött róla, hogy Henry a borderaut. Torielli elmondta azonkívül, hogy Esterházy 1897. október havában Schwartzkoppenhez ment protekciót kérni és mikor Schwartzkoppen elutasította, azzal fenyegetőzött, hogy megöli magát.

Egy másik beszélgetés alkalmával azt mondta Torielli, hogy a „Cette canaille . . .“ kifejezést tartalmazó irás egy polgári személyre vonatkozik, olyasvalakire, hamisítványainak a Zola-

pörben való nyilvánosságra hozatala a kormány tudta nélkül történt. Trarieux elmondta azután, hogy Tornielli kijelentése szerint Esterházy csak a német katonai attachéval állott összeköttetésben, de az olaszszal soha sem, Schwartzkoppen azonban az Olaszországot érdeklő iratokat közölte Panizardival. Trarieux végül vonatkozólag tett nyilatkozatot, a melyet Tornielli a francia kormánynál tett s amelyről Paléologue vallomásában szó volt.

POLITIKAI HIREK.

Minisztertanács. Tegnap délután minisztertanács volt a kormányelnökségi palotában, melyen a kormánynak minden a fővárosban időző tagja részt vett.

Az ülések meghosszabbítása. Parlamenti körökben fölmerült a terv, hogy a költségvetés gyorsabb letárgyalására, de főleg azért, hogy a pártok megfelelhesenek a békeegyezményben foglalt azon óhajtnak, hogy a költségvetés még az indemnity alatt elintéztessék, az ülések, a költségvetés tárgyalásának idejére, egy órával meghosszabbítsanak. Erre vonatkozólag, állítólag, legközelebb indítvány is fog tétetni.

Kossuth és Ugron Szabolcsban. A szabolcsmegyei függetlenségi párt május második felében nagygyűlést tart, a melyre Benitzky Miksa pártelnök, volt szélsőbali képviselő úgy Kossuth Ferenczet, mint Ugron Gábort meghívja. Ha e két politikus karöltve jelenik meg a nyíregyházi nagygyűlésen: az kétségkívül érdekes mozzanata lesz újabb politikai életünknek.

TARSAS ÉLET.

A becsületes megtaláló.

Balsors üldözte e Szabó Péter csapó-utcai lakost, vagy pedig a szerencse kedvezett-e neki? Erre a kérdésre nehezen tudna felelni az olvasó, a mikor elolvassa az alábbi igaz történetet.

Szabó Péter éppen hazafelé tartott tegnap, a mikor házának kapujában egy százashankót talált. Természetes, hogy az első pillanatban zavartalan volt az öröme, de aztán körülbelül ilyes gondolatok forogtak a fejében:

— Eltegyem, ne tegyem? ... Nem tud róla senki ... Pompás, szép ajándékot veszek becses nőmnek ... Hogy fog örülni! ... Hm, de az, a ki elvesztette, most busul ... Szegény ember ... Ha nem az övé volt, becsukják; ha az övé volt, talán öngyilkossá lesz ... Eh, legyünk becsületesek!

Megindult a kapitányság felé, de nem ért oda. Egyik ékszerkereskedő

kirakata nagyon elesabitotta s lelkiismeret ide, lelkiismeret oda; megvett egy pár fülbevalót ötvön forintért. A drága jószággal hazament. Felesége sirva fakadt.

— Mi a bajod?
— Se ... semmi.
— No, ne sirj. Talán megvigasztal ez az ajándék.

A gyöngéd férj átadta szép feleségének a függőt. Az asszony könyein keresztül is mosolygott rá.

— Honnan vetted?
— Találtam száz forintot ...
— Te ... te találtál?
— Persze.
— En ... én pedig ...
— Te is találtál?

— Nem. Én meg elvesztettem száz forintot, pedig csak a kapuban voltam.

VIDEK.

A szürszabó is szabó. Balogh Mihály szürszabó azt cselekedte, hogy rendes ruhákat is csinált. Ezt konkurrencsei bejelentették a rendőrségnek, amely elítélte Baloghot, miután ő csak sürt készíthet. A belügyminiszter a büntetés alól felmentette Baloghot, ki-mondván, hogy a szabóipar egységes, s csak alsó válfajai vannak, de ezekre is csak egy iparigazolvány szükséges tehát a szürszabó is készíthet bárminő szabó munkát.

Katonatisztek párbaja. Nagyváradon tegnap reggel a kaszárnyában párbajt vívott a 37-ik ezred két főhadnagya és mindkettőt veszedelmesen megsebesülve vitték el a párbaj helyéről. A párbajra, mint tudósítónk táviratozza, összekoczanás adott okott mely tegnap este történt a Lloyd kávéházban. A két főhadnagy, az egyiknek a neve Zechmeister, a másiké Kiss, nagyon hevesen csapott össze, úgy, hogy a veszekedésről már tegnap este tudott az egész város és nyilvánvaló volt, hogy a két katonatiszt nem sokára fegyverrel kezében áll ki egymás ellen. Tegnap reggel volt meg a párbaj huszárkarddal, bandázs nélkül, harc képtelenségig. Az ellenfelek csúnyán összekaszabolták egymást. Egész vértócsa támadt a párbaj helyén, a honnan a veszedelmesen megsebesült tiszteket lakásukra vitték.

A debreczeni ipartestület disz- ülése.

Debrecen, április 13.

A Simonffy-utcai új bérház első emeletén van az ipartestület helyisége, itt folyt le az első ünnepélyes ülés is. A nagytanácsstermet színing megtöltötték az ipartestületi előljárók s a városi képviselők, kik között ott láttuk Komlóssy Arthur főjegyzőt, Vecsey Imre tb. főjegyzőt, Bészler Károly árvaszéki

elnököt, Ábrahám László főügyész, Oláh Károly tanácsnokot, az iparkamara képviselőjében Szabó Kálmán, elnököt, dr Király Ferencz, az iparhatóság képviselőjében Boczkó Sámuel főkapitányt, Szentpétery Ferencz az iparügyosztály vezetőjét.

Az ülést fél 12 órakor nyitotta meg Tóth Kálmán elnök. Utána dr. Botz Elek jegyző olvasta fel az iparhatóság átiratát.

Majd dr. Boldizsár Kálmán állott fel s szép beszédben üdvözölte a megjelenteket s vázolta az ipartestület szép hivatását s jövő működését. Hangsúlyozta, hogy az ipartestület megalakítása új korszakot jelent a debreczeni iparosok életében. — A czéh rendszer helyett ime egy minden ízében modern testület fogja iparosaink munkásságát irányítani s hogy eredménye szép lesz az bizonyos. Nem kell mindjárt sokat reményleni a testülettől, mert hisz 15 évvel hátra maradtak e tekintetben. De a vezetőkben meg van a lelkesedés és munkakedv ami előbb utóbb diadalt fog aratni. Kívánja, hogy legyen oly erős az előljáróság a vezetésben, mint aminő a megalakításban, akkor a testület boldogulni fog. (Eljenzés.)

Toth Kálmán elnök ezt hangsúlyozza dr. Boldizsár Kálmán szép beszéde után, hogy az ipartestület nagy feladatát egész lelkesedéssel igyekszik betölteni. Bizik a jövőben, hogy a testület mindig megfelel magának kötelezettségeinek. Köszönetet mond azután Boczkó Sámuel rendőrfőkapitánynak ki 15 éven keresztül ritka buzgósággal és nemességgel viselte az iparosok ügyeit. Kívánja, hogy Debreczen városa támogassa az ipartestületet, melynek czélja igazán szép és nemes.

Komlóssy Arthur, mint a polgármester helyettese megleghangu beszédben üdvözli úgy az előljáróságot, mint a testület minden egyes tagjait s biztosítja, hogy a város rokonszenvére és jóindulatára mindig számíthat a testület.

Este nyolcz órakor a Bika szálloda dísztermében bankett volt, amelyen kétszáznál jobban, köztük Komlóssy Arthur, Ábrahám László, Dr. Király Ferencz, Szabó Kálmán, Vecsey Imre, Bészler Lajos Oláh Károly Acél Géza, Zádor Lajos is részt vettek.

A menü következő volt: Fogas tartarral, Belszin, borju és bárány sülték, turós csusza, almásrétes, gyümölcs fekete kávé, debreczeni kerti bor.

A második fogásnál Komlóssy Arthur emelkedett fel szólásra, a ki a királyért, a magyar ipar pártolójáért, a leglelségesebb iparosért emelt poharat. Utána Tóth Kálmán éltette azokat akiknek az ipartestület alakításában részük volt s éltette a banketten megjelent vendégeket. Szabó Kálmán kamarai elnök az ipartestület tisztikarát és elnökét éltette. Dr. Körösi Kálmán lendületes beszédben emelt poharat Tóth Kálmánért. Dr. Boldizsár Kálmán az ipartestület közkatonai és vezéréért

emelt poharat. Vecsey Imre a kereskedelmi és iparkamara vezéréért: Dr. Király Ferencz és Szabó Kálmánért üritette poharát. Dr. Király Ferencz az ipartestület tagjait éltette.

A kitűnően sikerült banket en még ezek után is alig akart vége hossza szakadni a felköszöntőknek.

SZINHAZ.

Szép Heléna ez a régi, jó és kedves operett nem vonzott közönséget a színházba. Kevesen voltak azok csupán az F. Kállay Lujza pompás énekében s diskkrét játékában gyönyörködhetek, mert a szereplők legnagyobb részénél nem találkoztak a megszokott és szerepeik interpretálásánál elvárható lelkesedéssel. — Vontatottá tette a jelenéseket némelyek szerep nem tudása is, ami természetesen az ambícióval működők jó igyekezetét is megbénította. Sziklay és Püspöky jóízű komikuma azonban most sem maradt hatás nélkül.

Thurzó Ilona a népszínházban. Thurzó Ilona, ki az elmúlt télen szintársulatunknak egyik kedvelt énekesnője volt ma este a budapesti népszínházban fog vendégszerepelni szerződési célból. Thurzó Ilona a „Görögabszolga“ Autasia szerepében mutatkozik be fővárosi közönségnek.

Mükedvelő előadás. A dohánygyári munkások akik már több ízben rendezett mükedvelő előadásaikkal dícséretes sikert arattak a közönség előtt, újabban elhatározták, hogy a jövő hó folyamán újra tartanak s ezúttal is jótékonycélu mükedvelő előadást. A mükedvelők a Falu ördöge című népszínművet adják elő.

Szélhámos asszony.

— Törvényszéki végtárgyalás. —

Debrecen, ápr. 13.

Egy veszedelmes hirhadt kalandor bünperét tárgyalta tegnap a debreceni kir. törvényszék dr. Szőke bíró elnökle alatt. A vádlottak padján Szilvási Eszter érmihályfalvi illetőségű csalónő ült, a ki már lopás és csalás miatt több ízben volt a fegyház lakója.

Szilvási Eszter a környék összes helyiségeiben követett el már különböző uton módon csalásokat, legutoljára a hol rajta is csípték — Vámos péres község volt, Ez év elején a hajnali vonattal indult el Péresre jegyesehez Tarsoly Jánoshoz. Kora reggel érkezett oda a váróteremben akarta a reggelt megvárni.

Ott üldögélt Szilvási Eszter elegánsan felöltözködve, a midőn belépett egy parasztos kinézésű ember Szabó Imre, a kivel csakhamar beszédbe

egyeledett. Társalgásuk folyamán kérézősködött a kalandornő Szabónak neje után is, akit Szabó a leány, Nagy Juliánna nevének meg is nevezett.

— Juli, az hiszen az nekem nagyon jó barátnőm, együtt jártunk iskolába.

— Enyje be sajnálom, hogy eddig fel nem kerestem, pedig már három napja vagyok Péresen, ha én azt tudtam volna . . .

— A becsületes magyar embernek Szabónak nem volt oka kételkedni Barna Eszter — mert annak nevezte magát — szavaiban, megmondta lakását és kérte, hogy keresse fel.

— Én — mondta Szabó — nem kísérhetem be a faluba, mert most sürgősen el kell utaznom.

— Nem tesz semmit, majd betalálok én egyedül is.

— A diskurzus folyt mindaddig a míg Szabó a vonatra nem ült fel. A kalandornő pedig reggel jókor hemment a faluba és felkereste a Szabó Imre házat. Ott találta a feleségét a kinek elmondta, hogy a férjével milyen jó régi ismertségben van és mennyire örül, hogy egy jó régi ismerősének a feleségével megismerkedett.

De nagy baj van ám, — mondta Barna Eszter — nagyon beteg vagyok okvetlenül le kell feküdnöm és ápolásra van szükségem.

Szabóné, azon hiszemben, hogy férje utasította hozzá, ágyat vetett neki és lefektette, majd ő távozott, hogy reggelit készítsen a beteg vendégének.

Szabóné a mialatt a reggeli készítésével kinn foglalatalkodott, a beteg felkelt és a komót fiokból 67 frtot lopott és azt magához véve visszafeküdt.

Reggelizés után valami ürügy alatt a beteg felkelt és elmondta, hogy ő maga megy el a patikába. El is ment de többet vissza sem tért.

Barna aliás Szilvási Eszternek nem volt elég egy csapásra 67 frtot lopni, többre vágyott.

Az nap délelőtt elment egy másik péresi lakoshoz is, a hol varrónőnek adta ki magát munkát keresett, Munkát nem kapott, de ezért üres kézzel nem távozott, onnan is ellopott egy forintot.

A meglopott asszonyok csakhamar rájöttek a szédélgsre, siettek a csendőrök segítségével Szilvási felkeresni, a mi sikerült is.

Ez január 16 án történt, a mikor behozták Debreczenbe és azóta vizsgálati fogságban ül.

A tegnapi végtárgyaláson a vádlottnő töredelmesen bevallott mindent semmit sem tagadott. A törvényszék Szilvási Esztert egy évi és két havi fogházbüntetésre ítélte.

UJDONSÁGOK.

* **A debreczeni honvédelem.** Több ízben megemlékeztünk már a honvédegyelet és a Csokonai kör ama nemes törekvéséről, amelylyel a debreczeni jeltelen honvédsírok emlékkövel való ellátását óhajtják keresztülvinni. Céljuk, hogy az emlékkert kőoroszlánját helyezték oda s az áthelyezést augusztus másodikán, a debreczeni esata félszázados évfordulóján méltó ünneppel kössék össze. — Hogy a terv megvalósítható legyen, a tanács támogatását is kikérték. A városi tanács tegnapi ülésében foglalkozott ez ügygel és a saját kebeléből a tárgyalásokban való részvételre kiküldött Vecsey Imre tb. főjegyzőt, Bészler Lajos tanácsnokot, Szabó József főszámvevőt és Aczél Géza főmérnököt.

* **Bethlen ünnepély Debreczenben.** A főiskola ifjusága köréből került ki azon terv, hogy a tudomány kedvelő fejedelem Bethlen Gábor emlékére nagyszabásu ünnepélyt rendeznek, minek tiszta jövedelmét az Erdélyben felállítandó Bethlen szobor alap javára fordítják. Az „Erdélyi kör“ szerdán este közgyűlést tartott, melyen elhatározták az ünnepségnek megtartását. Időpontul május 24-ikét tűzték ki. Ekkor lesz ugyanis Debreczenben a ref. konvent is. Együttal egy szűkebbkörű 12 tagu bizottságot küldtek ki, hogy a tárgysorozat dolgában véglegesen határozzon. Hogy az ünnepély sikerét lehetőleg biztosítsák, protektorul Simonffy Imre polgármestert és az akadémia igazgatóságát kéri fel.

* **Veres aratás.** Gyakran lehet olvasni az aratok közt lefolyt véres verekedésekről, a mikor az aratok munka közben összeszolalkoznak, majd az élesre fent kaszával egymást legtöbbször életveszélyes n megsérelmezik. Egy ilyen hasonló esettel foglalkozott tegnap a debreceni kir. törvény szék büntető tanácsa Rottler bíró elnökle alatt. Weisz Ignác nádudvari határ Eperjespusztai birtokán Rimoci János és K. Nagy Lajos mezei munkások a mult év július 13-án aratás közben összeszolalkoztak. A perlekedés hevében Rimoci kaszával támadt Nagy Lajosra és azzal jobb karjára mért egy hatalmas vágást, a melynek következtében Nagy 9 hétig őrizte az ágyat. A törvényszék Rimocit súlyos testi sértés büntette miatt 9-havi börtönre ítélte. Az ítélet ellen felebbezést jelentett be, ugyszintén súlyosbbitásért a kir. ügyész is felebbezett.

* **Fogház egy szikra miatt.** Tűzvész okozás vétsége miatt vont a felelősségre tegnap a törvényszék Szabó Károly bagosi földművest Rottler bíró elnöklésével. Vádlott 1897. éz augusztus 27-én a Nádasréten nádat vágott és a száraz nád között gondatlanul pipára gyújtott. Az égő pipából egy szikra kipattant, amitől a nád tüzet

fogott és az egész nádas leégett. — A kár 85 frtot tett ki. A károsultak panaszt emeltek Szabó ellen, a törvényszék 3 napi fogház és 5 frt pénzbüntetésre ítélte Szabót. Az ítélet jogerős lett.

* **Üzleti szokás.** Hölgy, (akit a kereskedő egészen az ajtóig kísér:) Ó, köszönöm, ne méltóztassék fáradni. Kitalálok én úgy is. Kereskedő: Ó, kérem, ez nálunk üzleti szokás, az utóbbi időben borzasztó mód — lopnak nálunk.

* **Borzasztó fenyegetés.** Egy ujságban egy kereskedő ugyancsak ráijesztett a lakosságra. Ugyanis a következő kis hirdetést tette közre:

„Mint hogy nőtlen vagyok, nem kell asszonyt és gyermekeket eltartanom. Ennél fogva áruimat sokkal olcsóbban adhatom, mint a többi kereskedők Siessen tehát mindenki és használja fel az alkalmat, mert nem állok jól érte, hogy ha beleszeretek egy leányba, hogy meg nem házasodom. Tehát rajta, amíg szerelmes nem vagyok, mert azután minden drágább lesz.”

* **Futtatás Debreczenben.** A debreczeni verseny egyesület április 15-én és 16-án rendezte az idei kétnapos meetingjét és az előjelekből ítélve, az urlovasoknak érdekes két napja lesz Debreczenben. Az első nap hat futására összesen 58 lovat neveztek, közülök legtöbb az alagi versenypályáról jó ismerősünk. Így benne találjuk Ravasz II., Máira, Ivonne, Ise, Esterlány, Arkadia, Abszi, Bokros, Kántor, Tarna, Doll, Őszi rózsza, Nyíribicskás, Sironi, Döme, Csehi, Jóhó nevét. A második napra még jobban ütöttek ki a nevezések, mert ezek száma 66 A verseny intézők: Degenfeld Imre gróf, Harkányi Andor báró, Liphay Béla, Simonffy Imre és Szapáry György gróf.

* **Ösztöndíj iparos ifjak részére.** A nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter ur folyó évi 16845 számú leiratával felhívta a debreczeni kereskedelmi és iparkamarát, hogy oly törekvő és kellőleg képesített iparos ifjút, ki a nevezett miniszterium részéről nyújtandó háromszáz (300) frtnyi utazási ösztöndíj mellett — a hazai ipar javára értékesítendő — szükséges tapasztalatok megszerzése és képességének fejlesztése céljából külföldre utazni óhajt: hozzon javaslatba. Felhivatnak ennél fogva a kamara területén. tehát Hajdu, Szabolcs, Szatmár, Máramaros, Bereg, Ugocsa és Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegyék, valamint Debreczen és Szatmár városok területén lakó ifjú iparosok közül mindazok, kik továbbképzés végett külföldre utazni szándékoznak, s e célból a fent említett 300 forintnyi ösztöndíjat elnyerni óhajtják, hogy ez iránti, végzett tanulmányaikról tanuskodó bizonyítványokkal ellátott — esetleg illetékességi helyük hatósága által is támogatott — folyamodványukat, melyben pályázónak lakhelye, családi viszonyai, erkölcsi

magaviselete, foglalkozása, előképzettsége, esetleges tanulmányai, az általa nyert kitüntetések, nyelvismeretei is részletezendők, valamint az általa választandó utiterve is kifejtendő s részletesen megjelölendő, hogy a tanulmány utbefejezése után mesterségének folytatása végett hol akar letelepedni, — az alulírt kereskedelmi és iparkamarához f. é. április 28-ig terjesszék be. Megjegyezzük, hogy a kérdéses ösztöndíjra csak azon iparos ifjak pályázhatnak, kik katonai kötelezettségüknek már eleget tettek vagy a katonai szolgálat alól véglegesen felmentettek és a kellő gyakorlati ismeretek elsajátítása céljából szakmájukban a tanonez időn kívül legalább 4—5 évet töltöttek. A kereskedelmi és iparkamara nevében: Szabó Kálmán, elnök. Dr. Király Ferenc titkár.

* **Az udvari szállító cím dija.** Az udvari cím adományozásáért fizetendő díjak tekintetében megállapított új szabályzat értelmében minden kereskedő vagy iparos, aki ily udvari címet kap, 1000 forintot fizet és pedig akkor is, ha egy társas cég tagja. — Ugyanakkor összeget fizet az újonnan belepő cégtárs, ha az udvari címet ő reá is kiterjesztik. Az udvari címnek egy vagy több üzletudra való ruházása új címadományozásával azonosnak tekintendő, miért is a díjat ily esetekben a cég új tulajdonosának is meg kell fizetni.

* **Apró párbeszéd.** Tanító: Miért jössz oly későn, Johnnie? Johnnie: Boosanat, tanító ur, de az előbb egy gazembert fogtak el és a mama a rendőrségre köldött, hogy nem a papa volt-o.

* **Megszökött rabnő.** Kis Róza rosvott multu eseléd leány tegnap este a III. ker. rendőrkapitányság közigazgatási börtönéből tegnap este megszökött. Végzetessé vált azonban a ténye, mert csakhamar visszakerült megint a rendőrség kezébe. Ugy történt ugyanis a dolog, hogy Kónya Juliánna, kinek egyénisége azonos a Kis Rózáéval, az utcán várta a szökött rabnőt és azt indítványolta, hogy menjenek a Tarbai órák nap utcai lakásának a pinczéjébe ott jó éjjeli szállásuk lesz. Mikor a jelzett helyre érkeztek Kónya Juliánna elküldte társnőjét a pincze gátorba míg ő széjjel néz az utcán. Ekkor a pinczeajtót valaki hirtelen rázárta a már lent lévő Kis Rózára, de hogy ki volt ez a valaki, azí homály fedí. A szegény kelepzékbe jutott szökevény meg nagy bajában dörömbözni kezdte az ajtót, közben nagyokat kiáltván, míg végre is a rendőrök szabadították ki a pinczéből, hogy aztán felismerve a madarat, visszavigyék előbbi kalitkájában. Így szól a vallomás, melyet maga a megkerült szökevény adott le a rendőrségnek, de az egész pincze mese oly zavaros, hogy a rendőrség hajlandó ujjal lopási ténykedésre következtetni az esetből s ebben az irányban meg is indította a vizsgálatot Kis Rózán, ki a páros szökés áldatlan voltán merengve tölti tovább 30 napos

rabságának idejét, melyet még a II. kerületi kapitányság rótt reá előbbi ténykedéseirért

* **Halálozások.** Id. Bösörményi Pál volt vár. biz tag tegnapelőtt éjjel életének 78-ik évében elhunyt. Temetése ma d. u. 3 órakor lesz a Rákóczi-utca 28 sz. háztól és a Péterfiai ref. temetőbe fog örök nyugalomra tétetni. — Prohászka Péter tegnap délután 20 éves korában meghalt. Temetése ma délután lesz a Piacz u. 58. sz. háztól. — Özv. Milleker Józsefné 68 éves korában tegnap délután meghalt. Temetése ma délután 5 órakor lesz a József főherceg u. 2. sz. háztól és a Szent-Anna u. r. kath. temetőbe fog örök nyugalomra tétetni. — Bene János községi orvos tegnapelőtt délután 58 éves korában elhunyt, Vámos Pércsen. Temetése ma délután 3 órakor fog végbe menni.

TÁVIRATOK.

— A Debreceni Ujság éjjeli táviratai. —

Ház ülésének meghosszabbítása.

Budapest, április 13. (A Debrec. Ujság ered. táv.) A képviselőház mai ülésének végén Széll Kálmán miniszterelnök azzal az indítvánnyal állott elő, hogy holnap és holnapután a pénzügyi tárcza tárgyalása alkalmából illetőleg annak minél gyorsabbi letárgyalása céljából a Ház munka idejét délután 3 óráig hosszabbítsa meg. A miniszterelnök indítványát egyhangulag elfogadták.

Sima—Kemjáthy párbaj.

Budapest, április 13. (A „Debr. Ujság“ ered. táv.) A Sima Ferenc képviselő és Várady Károly csongrádi főispán között felmerült lovagias-ügy a mai napon fegyveres uton nyert elintéztet. Az ügy már régi keletű, de a Sima Ferenc közbejött betegsége mindezeideig késleltette az elintéztet. A párbaj ma délután 4 órakor történt meg, melyben a felek kardra verekedtek. Vadnay főispán a fején és a száján szenvedett súlyosabb természetű sérüléseket, míg Sima Ferenc csak pár lapos ütést szenvedett.

A görög válság.

Athén, április 12. — Theotokisz holnap a királyi palotába megy. Hirszerint Theotokisz átveszi a belügyi tárczát, Romanosz pedig a külügyit.

Déri Juliánna a Dreyfus-ügyben.

Budapest, április 12. (A Debrec. Ujság ered. táv.) Déri Juliánna, a magyar származású német irónőről, aki a minap öngyilkosságot követett el Münchenben, Roget tábornok a párisi semmitőszék előtt azt állította, hogy szeretője volt Dreyfus kapitánynak. —

Néhány párisi lap erre azt írta, hogy Déry Julia azért lett öngyilkos, mert ez tettének elkövetése előtt két nappal kiderült róla. Ezt a vádat most megcáfolja a „Fronde“ című ujságban az elhunyt írónő egy bizalmas barátjáné, Déry Julia — írja — mikor Párisban tartózkodott, Dreyfust nem ismerte, még a nevet sem hallotta soha. Az írónő Matilde hercegnő, Madame Adam és Madame Darboise szalonjában fordult meg. — Itt pedig nem találkozhatott Dreyfussal. Férfiakkal nem kötött ismeretséget s kizárólag irói hivatásának élt. Az sem felel meg a valóságnak Rogét tábornok vallomásában, hogy Déry Julia csábitó, klasszikus szépség volt. Szép volt, az igaz, de nem oly mértékben, hogy figyelmet keltett volna Párisban.

A Damjanich-utcai rabló-gyilkosság.

Budapest, április 12. (A Debreczeni Ujság ered. táv.) Vakmerő gyilkosságnak esett áldozatul a télen Pollacsek Sámuel fűszerkereskedő, akinek a Damjanich-utca 37. számú házában volt az üzlete. Amikor hajnalban kinyitotta a boltját, a reá leselkedő gyilkos nekirentott és több késszurással megölte, aztán a pénzesfük tartalmát kiürítve, észrevétlenül eltávozott. A gyilkost már másnap kézrekerítette a rendőrség Pollacsek elbocsátott fiatal segédje, Andris Illés személyében. Az elvetemült fiu a törvényszék fogházába került s miután hosszan folyt az ügyben a vizsgálat, ma hozta meg a bíróság a vádhatározatot. A törvényszék a legsúlyosabb minősítést állapította meg, amennyiben Andris Illést rablással párosult gyilkosság bűntette miatt helyezte vád alá. — A vegytárgyalást május hó végén tartják meg ellene.

Robbanás egy szeszfinomítóban.

Ackermann, április 12. Az iteui kincstári szeszrektifikáló telepen ma robbanás történt, valószínűleg úgy, hogy egy szikra beleesett a szeszbe. A robbanás 6 embert megölt, 9 megsebesült. Az épület elpusztult.

Elítélt kereskedő.

Budapest, április 13. (A Debreczeni Ujság eredeti távirata) Adler Adolf orosházi kereskedő üzleti összeköttetésbe akart lépni a Sáborszky féle marhabizományos céggel, mi végből Sáborszky Edével, a ki időközben a vásárcsarnok pénztárosává lett, bocsátott tárgyalásba. Hosszas megbeszélés után kapott is üzleti célokra 3000 forintot azzal a kikötéssel, hogy a mi sertést vásárolt, azt bizományi eladás végett a cégnek adja át. Történt azonban, hogy Adler a pénzt saját céljaira fordította s ha vett is pár száz sertést, a 3000 frtból csak csekély összeget adott ki előlegek címen. Sáborszkyék, hogy a veszett fejszének legalább a nyele megkötésén, a vétel

árak hátralékos részét kifizették, de aztán Adlert feljelentették. Közel 2800 frtra rugott a kár. A törvényszék ma vonta felelősségre Tóth Ernő kir. táblai bíró elnöklésével a vádlottat. Nehéz volt a kérdés jogi eldöntése, de a bíróság végezetül mégis elfogadta dr. Weisz Ödön panaszos ügyvéd érvelését s megállapítván a sikkasztás bűntettét, Adlert kilencz havi börtönnel sújtotta. Az elítélt kereskedő felebezett.

Gyufaoldat és morfium.

Budapest, április 13. (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) Rossu Kornél budapesti születésű, 21 éves betűszedű tegnap este a Szövetség utcai lakásán gyufaoldatot ivott és azután, hogy a hatás annál biztosabb legyen, morfiumot is vett be. A két féle mérge dacára se halt meg. A mentők a Rókus kórházba vitték az elkeseredett fiatalembert, a ki tettének okát vonakodik megmondani.

VEGYES

Eltűnt sertéskezdő. Kőbányán most szóbeszéd tárgyát képezi egy gazdag sertéskezdő eltűnése. Az illető Mahrer Géza, a ki 50.000 frt passzívával esődbe jutott és néhány nap óta nyomtalanul eltűnt. Az ügyben, mint k rosult, érdekelve vannak Joarnovics Pál és Tovoroszku Pál sertéskezdők több ezer forint erejéig. Hogy mi módon mehetett tönkre a dúsgazdag hirében álló kereskedő, azt nem tudja senki, valamint jelenlegi tartózkodási helyét sem. Neje 4000 frt készpénzt ajánlja fel a hitelezőknek.

Vasuti kocsi a tengerben. Fiumében történt ez a különös eset, ahol a tegnapi erős bóra megindította és egyenesen a tenger felé hajtotta a vesztegelő vasuti kocsikat. A vagonok egyre gyorsabb mozgással közeledtek a tengerhez s mikor a rakpart széléhez értek, olyan gyorsan robogtak, hogy a gyenge utközöket ledöntötték. Most a buvárok dolga, hogy felkutatásák és ismét napfényre hozzák a furdózó waggonokat.

Egy község pusztulása. Csik-Tapolca csikmegyei községben ápr. 9-én nagy tüzvész pusztított. A tűz déli tizenkét órakor egy a templommal szemben fekvő házban ütött ki és a nagy szélviharban oly gyorsan terjedt, hogy két óra alatt kétszáz ház a hozzátartozó melléképületekkel együtt leégett. Körülbelül öt-hatszáz embert tett koldussá a tüzvész. A kár kétszáz-ezer forint. Két gyermek és egy öreg asszony halálát lelta a lángoktan. A megye főispánja táviratban kért segítséget a belügyminisztertől a kenyér nélkül maradt inségesek számára.

Férjgyilkos asszony. Perlasz torontálmegyei községben, Mirkov Ráda

Jómódu gazdát saját felesége baltával agyonverte, mert részegen jött haza a korezmából. Az asszony többször fenyegetőzött urának, hogy megöli, ha nem szokik le az ivásról és a minap be is váltotta a fenyegetését.

Föltámadt bomba. — Különös esetet írnak Szabasztopolból: Egy régi angol bomba, amely 1845. óta aludta csöndes álmait a szabasztopol-i öbölben s amelyet most az ott végzett kotrás közben találtak, egy kotróhajón fölrobbant és egy embert megölt s többeket megsebesített.

Véres zendülés az oláh zászló miatt. Az oláh zászló használata miatt tegnap vér folyt Aradon. Mikálakáról ugyanis ujoncok jöttek be a sorozásra és oláh zászló alatt vonultak be a városba. A rendőrök figyelmeztették őket, hogy tilos idegen zászló alatt bevonulni, de a legények rá sem hederítettek a tilalomra. A városháza előtt újból felszólitották őket a rendőrök, hogy tegyék el a zászlót, de a makedes fiuk csak azért is lobogó alatt mentek be a vendéglőbe s ott duhajkodtak. Ekkor a rendőrök letépték a rudról az oláh zászlót, mire a neki vadult legények a rendőröknek estek. Kemény dulakodás támadt az ujoncok s ez időközben az utóbbiak kénytelenek voltak fegyverüket használni. Két oláh súlyosan megsebesült többeket letartóztattak. A vizsgálat nyomban megindult különösen abban az irányban, hogy a ki bujtotta fel a legényeket az oláh zászló használatára.

Összevagdalt tanuló.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyváradon tegnap véres affaire történt, amelynek áldozata, Soltész József gymnazista tanuló, súlyosan sérülve fekszik lakásán.

Tegnap délután Soltész József reál-gymnáziumi tanulónál több barátja volt látogatóban. Soltész hegedült nekik, miközben néhány katonatiszt haladt el a ház előtt. Egy hadnagy be dugta fejét, mire Soltész rákiáltott:

— Szervusz!

A hadnagy erre bement az udvarra s felelősségre vonta Soltészt, hogy miért szólította te-nek?

Szó szót követett s az összeszó-lalkozásnak az lett a vége, hogy a hadnagy kardot rántott s a fiut fején vágta.

Soltész erre ráugrott, de a hadnagy újra rácsapott kardjával a karjára, mire Soltész vértől boritva összeszerogyott.

A sebesültet azonnal orvoshoz vitték, aki megállapította, hogy a csontig ható seb 5 centiméter hosszú s gyógyulása legalább két hetet vesz igénybe.

A hadnagy kilétét még ez ideig nem sikerült kitudni.

Mulattató.

Egy képes lap szerkesztője a rajzolóhoz, a ki épp az imént adott neki át egy képet:

— Az igazat megvallva, uram, nem tudom, mit akar ábrázolni rajza: A rajzoló: En is gondoltam erre szerkesztő ur. Talán használjuk föl mint képtalányt.

Apa: Lányom, ha Szabó ur ma végre szerelmet vall neked, mondd meg neki, hogy beszéljen velem.

Lány (szemlesütve): Igen, papa.

Apa: Ha pedig nem vall szerelmet, mondd meg neki, hogy én szeretnék beszélni vele.

Anya (az utcán, kis leányához, akinek éppen most huzták ki a fogát): Mariska, ha nem hagyod abba a sírást, nem viszlek többé a fogorvoshoz.

Csarnok.**Szerelmes asszonyok.**

— Társadalmi regény. —

Irta: Than Gyula.

Folytatás.

22.

A kasznár még mindég ott várakozott Jenőre a gazdasági irodában s a belépő ifjut kíváncsi érdeklődéssel kérdezte meg a történetek felől. Jenő pedig megölelte a kasznárt s határtalan örömmel beszélt el hogy fogadta Bella. Hálálkodásával sem késett s nem győzte köszönni az okos tanácsot, a melyet a kasznártól kapott.

Egészen elváltak telve a reményre jogosító sikertől, mikor váratlanul megnyílt az ajtó s azon a gazdaság ura: Rávay Bátor egyikükre se kedves s különösen az utóbb történetek miatt még ellenszenvenné is vált jegyzővel lépett be.

Készületlenül találta őket ez a találkozás és zavarukat sehogyszem birták leplezni. Természetes, hogy ezt a jegyző, akit Korván Sándor néven ismer a község apraja nagyja sietett is rut szándéka javára kiaknázni. Nem is késett a Rávay föléhez hajolni s odasugni:

— Nézze csak, nézze nagyságos uram, milyen zavartakká lettek. Ugy-e hogy jogosult volt a feltevés?

Rávay Bátor pedig felelet helyett Balogh Jenő elé lépett:

— Fiatal barátom — szólott hozzá — én önt hat hónap előtt egész lelkesedéssel tettem gazdaságom intézőjévé s nagy reményeket fűztem működése elé. Ön ismerte feltételeimet s megszegte azokat. Ezt talán még valahogy megtudnám önnek bocsátani. De azt, hogy engem megtévesszen, gazdaságom ügyeit elhanyagolja, azt

soha. Természetes tehát, hogy azt, a kiről tudom, hogy nem nekem való s akinek a működéséből nem számíthatok sikert — drága pénzen nem fogom alkalmazottaim között megtérni. Vegye tehát tudomásul, hogy az egyezségünkben kikötött felmondási idő betartása nélkül, azonnal való távozását kívánom. Az önt illető fizetési részletért holnap bejöhet hozzá, de holnap után már más veszi át tőle a gazdaság vezetését.

Jenő halotthalvány lett ezekre a szavakra. A szívében pillanat előtt érzett boldogságot, milyen gyorsan váltotta fel a legbántóbb fájdalom, a lelket ölé keserűség. Abban a birt néhány szóval Rávaynak válaszolni:

— Nagyságos uram! Nem akarom indokolni, milyen becsületes tisztje voltam önnek s hogy kezem alatt fél év alatt is mennyit haladt a gazdaság. Erről távozásom után lesz alkalma meggyőződhetni nagyságodnak. De ha már ilyen egyszerűen, ilyen váratlanul kidob, azt mondja meg nagyságod, hogy miért teszi. Mert én ezt a tettét megérteni nem tudom, hiszen becsületesen dolgoztam es mindig csak a nagyságod érdekében.

— Elégedjék meg azzal, hogy ön megszegte a feltételeimet. Ön összejátszik a kasznárral! Még most csak terveket szőttek, folyton együtt sugnak bugnak, de később kitudja milyen akna munkával rontottak volna rajtam . . .

— Nagyságos uram! — kiáltottak fel egyszerre a felháborodás hangján Jenő és a kasznár.

— Es még ön is? — szólott dühösen a kasznár felé fordulva Rávay — ön, akit már családi lomjával vettem át atyámtól s csupán az ő emléke iránt tartozó kegyeletből türtem meg pereputtyával együtt gazdaságomban, még ön is? Ezzel, így akar hálálkodni?

A kasznár uralkodott indulatán. Szeretett volna a düh, az elkeseredés hangján válaszolni, de hirtelen eszébe jutott családja, gyermekei, a kik az ő heveskedésére kenyér nélkül maradnának és inkább magába fojtotta haragját:

— Nagyságos uramtól el kell türnöm ezeket a szavakat, mert a családom nyugalma szent előttem. De azt becsületesemre mondom, s ebben a nagyságodnak olyan hosszú és hűséges munkásság után, mint volt az enyém, nem lehet oka kételkedni, — köztem és Balogh ur közt olyan titkos dolog, amely nagyságod kárára lehetne, nem történt. Rokonszenvezem ezzel az ifjával, a kiről láttam, hogy lelke az egész gazdaságnak és ez minden.

— Hagyja mehetségét, hogy helyesen járt-e el, majd később tudom meg. Egyelőre áll az, amit mondtam Balogh ur távozik s öntől személyemhez több tiszteletet s ügyeim iránt több lelkesedést várok.

Rávay erre megfordult és a jegyzővel, akit barátságosan karon fogott, távozott. A kasznárból az elkeseredés hangja tört ki:

— Megöli ezt az embert a gőg. Ha nem kellett volna családomra tekintenem, megmondtam volna a magamét. De így, családomért viseltem még a szívemre rakott tövis koszorút is . . . De te édes Jenő fiam, te, mit teszel most már te.

— Hogy mit? — szólott meglepő nyugalommal Jenő — Megértettem a sors intését. Másfelé keresem az igaz utat, a mely a boldogsághoz vezet.

(Folyt. köv.)

A szegvári nábob fia.

Irta: Mándoky Sándor.

(Folytatás.)

22.

A feldiszített kastély sugár tornyán délfele felröppent a nagy nemzet lobogó; fogat fogatot ért; gyülekezni kezdett a meghívott fényes vendégsereg. — A grófi család kedves örömeiben osztozni kívánt az egész vidék. — A grófnő és ünnepele leánya páratlan nyájussággal fogadták a vendégeket; mindenki számára volt egy barátságos kézszerítésük, lekötözött mosolyuk. A társaság javarészből már együtt volt, mikor gelei Reesky Andor pompás pej négyese megállott a nagyfalusi kastély oszlopos lépcsőháza előtt.

Szegvár ura ibolyás piros szekfűk és fehér thearózsákból kötött hatalmas bokrétát hozott magával. — A szalonba lépve, kezét csókolt a grófnőnek, aztán Edithnek adta át az illatos virághegyet.

— Kedves grófnő, adjon a jó Isten még sok-sok boldog névnapot méltóságodnak.

— Reesky ur, nagyon köszönöm szives megemlékezését. Reggeli meglepetéséért pedig, mely szalonunk díszét képezi, fogadja őszinte hálámat; igazán nagy, igen nagy örömet szerzett vele nekem.

— Grófnő boldoggá tesz a tudat, hogy bájos vonásai megörökítésével, szerényke tehetségem szerint én is hozzájárulhattam a mai ünnep emlékezetessé tételéhez.

— De mondja csak, honnan szerzte meg arczképem; mert én tudtommal, még nem adtam önnek?

— Edith, — nem volt reá szükségem, hisz az ön képét a szívembe vésvé, mindig magammal hordozom.

Mélyen meghajolt s a grófnő kezét ajkaihoz emelve, megcsókolt. Tekinteteik találkoztak és Edith megértette azt a érzelmét, mely szeméin keresztül, abban a nemes szívben lángolt; — megértette és viszonzta.

(Folyt. köv.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

Fűszer segéd szerény fel-
tétélek mellett állást keres. Cim
a kiadóhivatalban.

Két nyilas szőlő az új kert-
ben jó lakóházzal eladó. Cim a
kiadóhivatalban.

Varrógép, jókarban keveset
használva, eladó. Cim a kiadó-
hivatalban.

Esztergályos segéd, famun-
kában jól gyakorlott, alkalmazást
nyerhet. Hol, megmondja a ki-
adóhivatal.

Hatvan utca elején két
bolt helyiség május elsejétől kiadó
Cim a kiadóhivatalba.

Nőilen üzletvezető vas és
fűszer üzletbe 2-300 forint ka-
ucióval kerestetik. Cim a kiadó-
hivatalban.

Fix fizetés mellett üzlet-
szerző hivatalnokot keres egy te-
kintélyes, régi biztosító intézet.

Próbaidő letelte után az illető
állandósítva lesz és nyugdíjjo-
sultságot nyer. Cim a kiadóhiva-
talanban.

Zongora alig használt rövid
kereszt hurozott kitűnő szerke-
zet igen olcsón eladó. Cim a
kiadó hivatalban.

Öt szobás uri lakás, külön
udvarral, jó ivó vízzel 450 frtért
bármely órán kiadó. Cim a kia-
hivatalban.

Finomabb és közönségesebb
butorok, úgy zongora, és ágyne-
műek, jutányos áron eladók Da-
rabus utca 27 szám alatt.

Fűszer üzlet elutazás miatt po-
tom áron azonnal eladó. Cim a
kiadóhivatalban.

Homok-utcán egy bormérő
helyiség, mely huszonnyolc év
óta áll fenn kiadó. Cim a kiadó-
hivatalban.

Hatvan-utcán egy emeletes
keményítő gyár helyiség, mely
nagyobb vállalathoz gyár vagy
raktár helyiségnek alkalmas ki-
adó. Cim a kiadóhivatalban.

Egy alig használt női bi-
cikli eladó. Cim a kiadó hivatalban

Több métermázsra pakolás-
ra alkalmas kemény és puha pa-
pir eladó. Cim a kiadóhivatalban

Egy jókarban levő használt
czimbalom olcsón eladó. Cim a
kiadóhivatalban.

Különbejárati butorozott ut-
cai szoba előszobával
együtt kiadó. Cim a kiadóhiva-
talanban.

Reménység címen levél van
a kiadóhivatalban.

A csapó kertben 500 kéve
zsúp szalma van eladó. Cim a
kiadó hivatalban.

Hangszer-gyár.

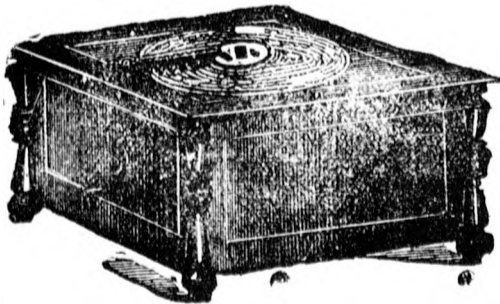

Csász. és kir. udvari szállítók.

Sternberg Armin és Testvé.

Főraktár és iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

Miniatur-Ariston

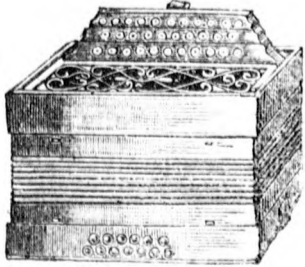
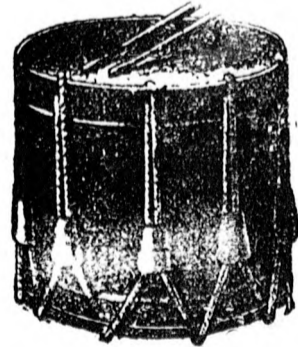

ezen új találmányu bájos hangszere a leg-
kedveltebb magyar vagy más nótákat el-
huzhatja még az is, kinek fogalma sincs a
zeuéhez. Ára 8.50, a kóták darabja 25 kr.

Zongora-termek:

Kossuth Lajos-utca:

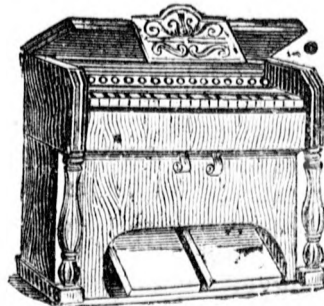
Zenepalota.

Kitűnő hangu **harmonikák**
3 frttól teljebb 4, 5, 6, 8, 10 frt.

Dallama csengő, egyenlően tömör erő-
teljes hangu **zongorák** a leg-
dusabb választékban.

Mindenütt elismert, saját gyárt-
mányu iskola, szalon és egyházi
harmonikumok.

Képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai zenélő-művekről és zenélő dísz tárgyakról, c)
az összes egyéb hangszerekről, mint hegedűk, fuvolák, cimbalomok, citerák, harmonikumok, zongorák stbről
ingyen és bermentve küldetik, csak megnevezendő, hogy miféle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Vendéglősöknek zenélő automaták.